

“Domnule presedinte al Consiliului Superior al Magistraturii Doamnelor si domnilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii,

Inainte sa intram pe fondul problemelor, doresc sa-mi exprim satisfactia pentru deschiderea la dialog manifestata de toti cei prezenti azi, aici. Dupa mai multi ani marcati de actiuni aflate la limita Constitutiei, de dezechilibre intre puterile statului, de confruntari verbale contraproductive si de conflicte inter-institutionale neavenite, care nu numai ca au consumat timp si energie, dar au blocat adesea solutionarea unor probleme si au creat unele noi, a venit vremea sa punem capat acestor practici nocive si sa le inlocuim cu dialogul constructiv si cu cooperarea directa si sincera inter-institutionala. Sper ca dezbaterile noastre de azi sa contribuie la aplicarea principiului european care defineste modul de functionare al puterilor in stat, “checks and balances”, si sa fie una fructuoasa, ceea ce ne va incuraja sa ne reintalnim in viitor, ori de cate ori vom considera de comun acord necesar, pe baza de acord comun, fie la Palatul Parlamentului, fie la sediul CSM. Pe langa eficienta unei comunicari directe, fara intermediari sau arbitrii, fie ei si constitutionali, invitatia la dialog pe care Biroul Permanent al Senatului a adresat-o Consiliului Superior al Magistraturii a avut in vedere si realitatea ca, atat activitatea Parlamentului, cat si cea a autoritatii judecatoresti, au nevoie de imbunatatiri. Pentru atingerea acestui deziderat, cunoasterea unor puncte de vedere diverse, fie ele si critice, ar fi utila, chiar daca viziunea fiecarei puteri in stat, privind colaborarea cu celelalte puteri si echilibrul dintre puteri, este subiectiva, influentata inerent de propriul unghi de vedere. Mergand pe aceasta idee, va asiguram, stimati invitati, ca asteptam de la dumneavoastra nu numai propuneri vizand imbunatatirea legislatiei privitoare la autoritatea judecatoreasca, ci si critici argumentate si de buna credinta legate de activitatea Senatului sau a Parlamentului, in intregul sau. Va asigur ca vom inventaria toate propunerile vizand imbunatatirea legislatiei, dar si criticile la adresa noastra, vom medita asupra lor si vom cauta cele mai potrivite mijloace de a le pune in practica pe cele asupra carora ne vom opri. Mai mult, voi face uz de intreaga mea influenta politica pentru a reda Senatului atributul de for politic de dezbateri, abandonat in mod gresit de mai multi ani. Cred ca se simte nevoia la Senat ca, pe langa activitatea de legiferare, sa dezbaterem in plen diverse teme pe marginea carora sa ne exprimam liber, fara incorsetarea disciplinei de grup. Prima tema pe care o voi propune Biroului Permanent al Senatului spre includerea pe ordinea de zi a plenului, in afara celor care se refera la legiferarea curenta, va fi legata de propunerile si, eventual, considerentele dumneavoastra pe care le vom inregistra azi.

Stimati membrii ai CSM,

La Parlament, dispunem de un corp de profesionisti de foarte buna calitate alcătuit din parlamentari-juristi si experti-juristi care functioneaza in diversele structuri ale Legislativului. La acest corp se adauga si expertiza juridica venita de la partide prin intermediul grupurilor parlamentare. Avem toata legitimitatea si dispunem de toate instrumentele legale si constitutionale ca sa legiferam fara consultari sau contributii exterioare. Cu toate acestea, apreciem ca centrul de greutate al expertizei juridice se afla la dumneavoastra, la corpul magistratilor,

consecinta unei experiente profesionale vaste, bazate pe o cazuistica bogata. Vrem sa imbunatatim legislatia actuala privind autoritatea judecatoreasca, iar pentru aceasta am considerat necesara aceasta dezbatere de la care asteptam contributi de esenta din partea dumneavoastra. Pentru ca dialogul inter-institutional n-a existat, dar nu numai din aceasta cauza, cred ca trebuie sa acceptam ca s-au acumulat multe probleme concrete de dezbatut si solutionat. Voi aduce in discutie doar cateva, dar solutionarea lor nu trebuie pusa in slujba unei majoritati politice efemere, ci in folosul unei bune functionari a Justitiei pe termen lung. Sunt convins ca pe parcursul intalnirii noastre vor aparea si alte probleme, si alte intrebari, asupra carora ar trebui sa meditam si sa gasim solutii impreuna.

Concret. Va voi da un exemplu:

Legea nr. 303/2004, art. 53, avea urmatoarea forma: "Procurorul General al Parchetului de pe langa inalta Curte de Casație si Justiție, prim-adjunctul si adjunctul acestuia, precum si Procurorul General al Parchetului Național Anticorupție si adjunctul acestuia sunt numiți de catre Presedintele Romaniei, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, cu recomandarea ministrului justitiei."

Dupa cum stiți, noi politicienii suntem cenzurati de electorat la fiecare 4 ani, in timp ce magistratii nu se bucura de acelasi tratament. Noi, politicienii, trebuie sa dam socoteala in fata electoratului pentru bunul mers al lucrurilor in intreaga societate, deci, si pentru bunul mers al Justitiei, in ciuda faptului ca nu avem parghii de control. Cu aceasta motivatie, cand indeplineam mandatul de Prim Ministru, am sustinut modificarea acestui articol, care a capatat urmatorul cuprins: „Procurorul General al Parchetului de pe langa inalta Curte de Casație si Justiție, prim-adjunctul si adjunctul acestuia, Procurorul General al Parchetului Național Anticorupție, adjunctii acestuia, procurorii sefi de secție ai acestor parchete, precum si Procurorul sef al Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizata si Terrorism si adjunctii acestora, sunt numiți de Presedintele Romaniei, la propunerea ministrului justitiei, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii". Aceasta modificare a insemnat o reducere a atributiilor CSM in favoarea politicului, care a castigat o parghie importanta in interiorul Puterii Judecatoresti. Intreb, acum, cu experienta a 10 ani de practica: cum priviti modificarea de atunci? Este aceasta parghie aflata la dispozitia politicului de natura sa aduca atingere independentei Justitiei?

O alta problema, as spune conexa, este cea a raspunderii magistratilor. Intr-un stat de drept si intr-o lume democratica, toti cei care au responsabilitati in cadrul unei autoritati a statului trebuie sa raspunda intr-un fel sau altul pentru deciziile luate. Pentru a ma face mai bine inteles, voi face o paralela, cu ceea ce s-a intamplat in presa. De-a lungul anilor, multi politicienii au cerut breslei ziaristilor sa propuna chiar ei un proiect de lege a presei. Din pacate, acest proiect de lege nu a fost intocmit. Venind de la cei care isi castiga painea din munca de ziarist, acest proiect nu ar fi putut fi suspectat ca ingradeste libertatea presei. Ei bine, lipsa de reglementare in domeniu i-a afectat pe termen mediu si lung chiar pe ziaristi. increderea in presa a scazut. si, dupa cum probabil observati, in momentul de față, presa este mai mult o formula de propaganda partinica sau, in

cel mai bun caz, comerciala si spun acest lucru cu regret. Cred ca un proiect de lege privind raspunderea magistratilor, gandit si redactat de CSM impreuna cu asociatiile profesionale, ar putea sa fie o tema de gandire si o idee pe care sa o dezbatem.

Voi trece la abordarea unei teme mai delicate: implicarea directa a serviciilor secrete in activitatea autoritatii judecatoresti, care, conform unor declaratii publice facute chiar din interiorul sistemului, se manifesta pe trei paliere:

- a) existenta ofiterilor acoperiti in interiorul autoritatii judecatoresti,
- b) participarea directa la anchete a SRI alaturi de Ministerul Public si DNA pana la emiterea deciziei definitive si irevocabile a instantelor de judecata competente si
- c) detasarea unui numar relativ mare de ofiteri ai SRI la DNA si ANAF.

Nu vreau sa fac aprecieri nici despre legalitatea, nici despre oportunitatea implicarii directe a serviciilor la o asemenea dimensiune. Nu fac aprecieri, nu doar pentru ca nu am suficiente informatii pe care sa-mi intemeiez o pozitie responsabila, ci si pentru ca acest subiect trebuie tratat cu foarte multa prudenta pentru a nu dezechilibra in mod grav o anumita institutie. si in cazul in care s-au produs abateri de la Lege, si in cazul in care extinderea activitatii serviciilor a depasit limitele necesare pentru indeplinirea atributiilor lor legale, consider ca avem obligatia sa readucem lucrurile in legalitate, sub un mai eficient control civil si parlamentar, asa incat serviciile sa fie controlate de societate si nu invers. Pentru indeplinirea acestui obiectiv, va fi nevoie de un efort conjugat al Parlamentului, al institutiilor care compun autoritatea judecatoreasca si al Presedintiei Romaniei.

Voi incheia aceasta parte a discursului cu 2 scurte intrebari.

1. Este bine ca procurorii sa fie considerati in continuare magistrati, egali ca statut cu judecatorii?

2. Cum ar trebui amendata legislatia, asa incat pagubitii, incluzand aici si statul, sa-si poata recupera prejudiciile de la cei declarati definitiv si irevocabil de instantele competente vinovati de producerea acestora?

Stimati membri ai CSM,

Cele ce urmeaza in finalul interventiei mele ar putea parea critici la adresa activitatii CSM si n-am nicio indoiala ca exista riscul unor speculatii in acest sens. Va rog sa ma credeti ca nu am facut nicio invitatie aici ca sa va critic, altfel, sensul discutiei nu ar avea nici un rost, ci pentru ca impreuna sa actionam, fiecare in temeiul atributiilor constitutionale, pentru imbunatatirea activitatilor noastre, acolo unde ele se intersecteaza. Asa cum am spus mai inainte, noi, politicienii, ne supunem votului cetatenilor cel putin o data la 4 ani privind modul in care ne-am indeplinit mandatul, privind bunul mers al societatii. Cand vorbim de societate, autoritatea judecatoreasca nu numai ca nu poate fi exclusa dar este o componenta esentiala. De aceea consider ca mandatul incredintat de cetateni politicienilor cu ocazia alegerilor contine si o parte de responsabilitate in privinta bunei functionari a Justitiei. Va voi descrie cum se vad unele lucruri din exteriorul CSM, fara intentia de a-mi impune vreun punct de vedere, ci cu propunerea, daca considerati necesar, sa meditati asupra acestor lucruri.

Concluziile din ultima vreme ale Inspectiei Judiciare a CSM privind afectarea independentei Justitiei ca urmare a declaratiilor unor politicieni au devenit o

practica curenta. Mie mi se pare ca nu este totdeauna productiva pentru ca autoritatea judecatoreasca consuma o importanta resursa de timp. Pe de alta parte, libertatea de exprimare in cazul oricarui cetatean este imprescriptibila, iar in cazul parlamentarilor se bucura de o protectie suplimentara, sub forma imunitatii. Spuneam ca este contraproductiva, din punctul meu de vedere, pentru ca fara a-si fi propus asa ceva, Inspectia Judiciara recunoaste implicit ca Justitia nu sta inca pe propriile "picioare", ca judecatorii ar putea sa fie influentati de declaratii politice si de politicieni. Este un fapt acceptat de noi toti ca orice judecator are atata independenta cata isi doreste. Daca pleaca urechea la declaratii, la tentatii oportuniste si la alte asemenea, inseamna ca nu Legea este cea care ii conduce dreapta judecata. in sfarsit, practica de care am vorbit este consumatoare de timp si alte resurse, care, dupa parerea multora, ar trebui canalizate pe alte directii de actiune.

Fac o mica paranteza.

In ciuda faptului ca a facut unele declaratii critice, dar neintemeiate la adresa institutiei Senatului, vreau sa-l felicit pe Procurorul General, dl Tiberiu Nitu, pentru initiativa de a cere redeschiderea unui dosar cu acuzatii de spalare de bani, vizandu-l pe fostul presedinte Basescu, dosar clasat parca la comanda politica. Aceste lucruri le spun pentru ca recunoasterea unor greseli din trecut nu este nici pe departe un semn de slabiciune, ci dimpotriva, dovedeste respect fata de Lege in scopul indeplinirii responsabilitatilor asumate.

Am facut aceasta paranteza pentru ca multa lume considera ca o ampla actiune a Inspectiei Judiciare a CSM, de verificare a modului in care au fost instrumentate o serie de dosare si in care si-au exercitat obligatiile profesionale o serie de procurori din Ministerul Public si din DNA in timpul mandatului fostului presedinte, ar fi benefica prestigiului Justitiei. Prin urmare, o astfel de analiza, venita dinspre CSM pe criterii strict profesionale si de onestitate, ar fi mult mai eficace decat aceasta munca pe care Inspectia Judiciara o face de analiza a declaratiilor unora dintre politicieni. Va invit sa meditati asupra acestui aspect.

In incheiere, doresc sa solicit doua scurte lamuriri. Am declarat in repetate randuri ca, atata vreme cat indeplinesc mandatul de Presedinte al Senatului Romaniei, voi milita pentru independenta acestei institutii. Aceasta nu inseamna ca nu accept sugestii si chiar critici de buna credinta, indiferent de unde vin ele. in acest sens, am retinut doua afirmatii facute de judecatorul Horatiu Dumbrava care m-au nedumerit. Spunea domnia sa la o emisiune de televiziune ca "parlamentarii fac abuz de prezumtia de nevinovatie" si ca "Senatul ar trebui sa-si motiveze Hotararile cand respinge incuviintarea cererilor de retinere si arestare preventiva". Dupa ce am consultat inca o data Constitutia, nu am inteles nici logica si nici utilitatea unor astfel de cereri. M-as bucura sa primim detalii suplimentare.

Va multumesc pentru atentie".